

בסיגנון אחר: אם חסיד הוא, הרי בוודאי שיודע היטב, שלפי תורת החסידות, מן הראוי הי' שהשינה של אנשים כערכנו לא יערב לנו בתוך הסוכה. ידיעה זו גורמת, במישרין או בעקיפין, להרגש של אי נוחיות בשינה בתוך הסוכה. מטיבו של החסיד השוקד על תורת החסידות ודרכיה, לנהוג כפי העולה מתורת רבותיו ולשאוף לכך שחיייו היום-יומיים יהיו בהתאם להשלכותיה. הידיעה על דבר קדושת הסוכה או על תביעת רבו שתוקף קדושת הסוכה יוקלט במוחו ובלבו פנימה עד כדי כך שירגיש שלא בנוח מחמתה, גורם לכך שלא יוכל לישון בסוכה "כאזרח רענן" מבלי להצטער.⁷⁷

וכאן הבן שואל: ומה אם אין החסיד מצטער כלל, לא מזה ולא מזה [ולא משום סיבה אחרת]? הרי כבר פסק הרבי בסכינא חריפא: 'באם לבו בטוח בוודאות ששינתו בסוכה לא יביא כלל לידי פחיתות הכבוד מצידו כלפי קדושת הסוכה, ועל כן פנוי הוא מכל 'צער

נהגו להקל בכל". והקשה מאן דהו על מנהג "חסידים ואנשי מעשה שמספקין ומרקדין בשמחות ורננים לה' בשבתות וימים טובים... שנהגו רבותינו הקדושים הגאונים אשר בזכותם אנו חיים והחסידים התלמידים הבאים אחריהם" דאין לא חששו מאיסור שבות?

וביאר בשו"ת מנחת אלעזר ח"א סכ"ט עפ"מ ש"ש בשו"ת מהרי"ק (שורש ט' ענף ב - הו"ד בב"י או"ח שם) בשם רבינו האי שביום שמחת תורה מותר לרקד בשעה שאומרים קילוסים דתורה דנהגו בו היתר משום כבוד התורה, ע"ש. וכתב במנחת אלעזר די"ל דהוא הדין "גם בכל שמחת יו"ט ריקודין וסיפוקין בלא כלי מותר. ומה דלא חשיב לה במתניתין ביצה הנז' אף לסרך מצוה, יש לומר כיון שאינו מצוה לכל אדם רק למי שלבו בוער כרשפי אש שלהבת ה' שמחת יו"ט אשר הנחילנו, אבל לא לכל אדם... ואינו שמחה של מצוה אם אין חושק לה... אבל זה אינו רק ליחידי סגולה וחכמי ישראל כמ"ש הרמב"ם בלשונו בסוף הל' לולב... ומי לב הנלבב רואה קדושת לשונו בדברים האלו ויבין היטב דרך רבותינו הקדושים והבאים אחריהם לפזז ולכרכר ולרקד לשמוח באהבת ה' בשבתות ויו"ט ואין להרהר אחריהם ח"ו".

(ב) בחצירו של האדמו"ר ר' חיים מצאנז זצ"ל האריכו בתפלות ב' ימי ראש השנה עד כי נטו צללי ערב ולא הי' שהות לעם לקדש ולאכול סעודת יו"ט. הסביר נכדו הגה"ק ר' יקותיאל יהודה האלבערשטאם [מצאנז-קלויזענבערג] זצ"ל, שאם כי בטור ושולחן ערוך נפסק (או"ח סתקצ"ז ס"א) שבר"ה "אוכלים ושותים ושמחים" מ"מ נהגו להתיר התענית [כשיטת הגאונים המובא בב"י שם וברמ"א שם ס"ג] משום דס"ל שאפילו אנשים פשוטים "כל אשר בשם ישראל יכונה" מתרוממים בראש השנה לדרגא כזו שאין להם ענין באכילה ושת' "כיון שכמו חלב ודשן תשביע נפשו בתפלות ופיוטים שהם לו לתענוג הכי גדול". ופירש בזה הכתוב (תהלים פא, ד) "כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב": "האי חוק לישנא דמזוני היא (ראה ביצה טז, ע"א), ורצונו לומר שהם ניזונים ביום זה עם משפט לאלקי יעקב, היינו במה שעומדים לפני השם ועוסקים במשפט אלקי יעקב הוא להם התענוג הכי גדול ויוצאים בכך מצות עונג ושמחת יום טוב". לאחרי הנחה קדומה זו (שבר"ה כל יהודי שש ושמח ומתענג בתפלותיו) שעל פיה מפרש כמה פסוקים ומאמרי חז"ל נמצא עולם הפוך: ה"תענית ציבור" בראש השנה לא פגם בשלימות שמחת יום טוב. אדרבה נהפוך הוא: ע"י התענית והתפלות קיימו מצות שמחת יום טוב על צד היותר טוב! [ראה במאמר הגה"ק מקלויזענבערג "תקעו בחודש שופר", נדפס במכ"ע המודיע לראש השנה ה'תש"ס, עמוד ב].

77. אולי ניתן לנסח כך: החסיד ישא לכל הפחות קל וחומר בעצמו, אם רבו שמשכמו ומעלה גבוה הוא אינו יכול להרדם בסוכה מחמת קדושתה איך אבא אני הקטן ואעלה את משכבי לתוך הסוכה, שבוודאי אינה הולמת את קדושת המקום. ואישו בתוכה.